

РЕШЕНИЕ

№ 308

гр. Перник, 11.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МЕТОДИ КР. ВЕЛИЧКОВ

Членове: АНТОНИЯ АТ. АТАНАСОВА-
АЛЕКСОВА
КАМЕЛИЯ Г. НЕНКОВА

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ Г. ПАВЛОВА
като разглежда докладваното от КАМЕЛИЯ Г. НЕНКОВА Въззивно
гражданско дело № 20221700500242 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Предмет на въззивното производство е въззивна жалба от А. К. Р., чрез адвокат Г. Ч., срещу решение № 14 от 07. 01. 2022 г. на РС - Перник, в частта, с която е отхвърлен предявения от нея осъдителен иск за горницата над 560,48 лв. до 659,22 лв. Моли решението в обжалваната част да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно и на ищцата да бъде присъдена и горницата над посочената сума. В жалбата се поддържа, че договорът за потребителски кредит е недействителен на основание чл. 22 ЗПК във вр. с чл. 11, ал. 1, т. 10, тъй като посоченото ГПР счита за грешно. Моли да й бъдат присъдени направените разноски, включително и за адвокатско възнаграждение, за двете съдебни инстанции.

В установения от закона срок, насрещната страна „ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД, чрез юрисконсулт М. К., в срок е подало писмен отговор. С него оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли решението в обжалваната му част да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Моли на дружеството да му бъдат присъдени направените разноски пред Пернишкия окръжен съд.

„ИЗИ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ ООД, чрез юрисконсулт Д.Н., е обжалвало решението с въззивна жалба, в частта, с която е уважен предявения осъдителен иск. Моли решението в обжалваната му част да бъде отменено като неправилно и незаконосъобразно и исковата претенция в тази ѝ част да бъде отхвърлена като неоснователна. Моли да му бъдат присъдени съдебни разноски за двете съдебни инстанции, в това число и юрисконсултско възнаграждение.

Насрещната страна А. К. Р., чрез адвокат Г. Ч., в срок е подало писмен отговор. С него оспорва въззивната жалба като неоснователна и моли решението в обжалваната му част да

бъде потвърдено като правилно и законосъобразно. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско/юрисконсултско възнаграждение на насрещната страна.

С въззивните жалби и с писмените отговори не са направени доказателствени искания.

Окръжен съд - Перник, след като обсъди доводите на страните, намира следното:

Въззивните жалби и писмените отговори се явяват редовни и процесуално допустими - подадени са от активно легитимирани страни, имащи правен интерес от обжалването, в преклузивния срок за обжалване и подлежат на разглеждане по същество. Пернишкият окръжен съд, служебно намира, че обжалваното решение се явява валидно и процесуално допустимо.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, по въпросите за незаконосъобразност на обжалваното решение, въззивният съд е ограничен от изложеното в жалбата. Изхождайки от изложеното във въззивната жалба, от доводите на противната страна, както и от материалите по делото, Пернишкият окръжен съд намира следното :

Не се спори по делото, а и видно от приложените писмени доказателства се установява, че на *** страните са сключили договор за потребителски кредит № ***, по силата на който ответникът предоставил на ищеца сумата 1250,00 лв. със задължение за връщането ѝ в срок от 34 седмици на 17 погасителни вноски при фиксиран лихвен процент 35%, като общата сума, подлежаща на връщане е 1406,92 лв. и ГПР 41,74%.

По силата на сключения договор заемателят се задължава в срок до три дни, считано от датата на сключването му, да представи на заемотателя едно от следните обезпечения: 1/ две физически лица - поръчители, всяко от които да отговаря на следните изисквания: да представи служебна бележка от работодател за размер на трудово възнаграждение; безсрочен трудов договор; да не е заемател или поръчител по друг договор за паричен заем, сключен с „Изи Асет Мениджмънт“ АД; да няма неплатени осигуровки за последните две години; да няма задължения към други банкови и финансови институции или ако има - кредитната му история в ЦКР към БНБ една година назад да е със статус не по-лош от 401 „Редовен“; поръчителят подписва договор за поръчителство; 2/ банкова гаранция с бенефициер заемотателя за сумата по чл. 2, т. 7 със срок на валидност 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по договор; 3/ одобрено от заемателя дружество - поръчител, което предоставя гаранционни сделки.

Видно от приложените писмени доказателства /погасителен план/ кредитът е следвало да бъде погасен на 17 вноски с размер на всяка една от тях от 98,42 лева, като първата погасителна вноска е на 04.06.2020 г., а последната на 22.10.2020 г.

От приложения Договор за предоставяне на поръчителство № *** се установява, че „Файненшъл България“ ЕООД се е съгласил да поръчителства по договора за паричен заем, сключен между ищеца и ответника, срещу възнаграждение в размер на 752,08 лв., платимо на вноски от по 44,24 лв., дължими на падежа на плащане на погасителните вноски по договора за паричен заем чрез „Изи Асет Мениджмънт“ АД. Видно от погасителния план, че в същия е включено и дължимото възнаграждение за поръчителство.

Предвид така приетото от фактическа страна, Пернишкият окръжен съд намира за установено от правна страна следното:

Законът за потребителския кредит е приет в изпълнение на задължението на Република България за транспортиране на разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г., относно договорите за потребителски кредит, в която е установен принципът за информираност на потребителя, на който следва да бъде осигурена възможност да познава своите права и задължения по договора за кредит, който следва да съдържа в цялост необходимата информация по разбираем начин. В Директивата е посочено, че за да имат възможност потребителите да взимат решения при пълно знание на фактите, те трябва да получават ясна и адекватна информация, относно условията и стойността на кредита, както и за техните задължения, която те биха могли да вземат със себе си и да обмислят преди договорът да бъде сключен. Директива 2008/48/ЕО на

Европейския парламент и на Съвета от 23.04.2008 г. има за цел осигуряване на максимална информираност на потребителите, при сключване на договор за кредит.

Предявеният иск е с правно основание чл. 55, ал. 1, пр.1 от ЗЗД

Основателността на иск при правна квалификация на [чл. 55, ал. 1 предл. 1 ЗЗД](#) се обуславя от кумулативното наличие на следните елементи: извършена от ищеца в полза на ответника престация на определено благо (в случая – парична сума в горепосочения размер), при несъществуващо между страните валидно правоотношение, което да съдържа задължение за извършването ѝ и да оправдава имущественото разместване. Общи елементи от фактическите състави, пораждащи вземания за неоснователно обогатяване, независимо дали произтичат от престационна ([чл. 55 ЗЗД](#)) или непрестационна кондикция ([чл. 59 ЗЗД](#)) са намаляването на имуществото на едно лице и увеличаването на това на друг правен субект, т. е. обедняване и обогатяване.

В настоящия случай, от доказателствената съвкупност по делото се установява, че процесната сума е изплатена на А. Р., видно и от заключението на Счет експертиза по делото.

В тази връзка ответникът твърди, че правното основание на което е получил процесната сума е сключеният с ищцата договор за кредит, чиято действителност ищцата оспорва. Предвид правата и задълженията на страните по сключения договор, следва, че вземанията произтичат от договор за потребителски кредит, поради което съдът е длъжен служебно да извърши проверка за съответствие на неговите клаузи с императивните разпоредби на [Закона за потребителския кредит](#) и [Закона за защита на потребителите](#).

Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗПК договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

От съдържанието на сключения договор съдът прави извод, че същият отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 от ЗПК, поради което приема, че между „Изи Асет Мениджмънт“ АД и въззивницата А. Р. е възникнало валидно облигационно правоотношение по договор за потребителски кредит, по силата на който първият се е задължил в качеството на заемодател да предостави на ответника в качеството на заемополучател сумата 1250,00 лв. със задължение за връщането ѝ на 17 двуседмични вноски заедно с възнаграждение в размер 35 % годишен лихвен процент, при годишен процент на разходите 41,74 %.

Безспорно е, че ответникът е изпълнил задължението си за предоставяне на заетата сума на ищеца, което се потвърждава и от положения подпис върху договора, с който заемателят е удостоверил, че е получил изцяло в брой заетата сума.

Не се потвърждава твърдението на ищцата, че процесният договор за кредит не отговаря на изискванията на ЗПК за действителност, съобразно чл.22 от ЗПК, тъй като е сключен в писмена форма, при спазване на чл. 11, ал. 1, т. 7, т. 9, т. 11 от ЗПК. Съдът намира, че в договора ясно са посочени годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съобразно разпоредите на ЗПК, годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Съгласно приложение № 1 към ЗПК годишният процент на разходите по кредита се изчислява по формула, като се вземат предвид посочените в него общи положения и

допълнителни допускания. Няма изискване в договора да бъде посочен математическият алгоритъм, по който се изчислява ГПР, поради което няма нарушение на императивната норма на закона. Разпоредбите на ЗПК не предвиждат в договора за потребителски кредит изрично и изчерпателно да бъдат изброени всички разходи, включвани в ГПР, а единствено да се посочат допусканията, използвани при изчисляване на ГПР.

Съдът намира, че не е налице твърдяната недействителност на договора на основание чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, тъй като законът сочи, че кредитополучателят трябва да се запознае предварително с размера на сумата, която ще върне под формата на ГПР, което изискване в случая е изпълнено.

От заключението на приетата и неоспорена съдебно - счетоводна експертиза, се установява, че съгласно представена от ответника справка за извършени плащания от А. Р. платената от ищеца в полза на ответника сума е 1909,22 лв. По отношение на ГПР, вещото лице посочва, че ГПР при фиксирана годишна лихва от 35,00 % и срок на издължаване 34 седмици е 41,74 %, който не надвишава петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения, поради което следва извода, че доводът на ищеца, че клаузата за възнаградителна лихва противоречи на добрите нрави и има за последица нищожност на сключения договор е неоснователен. ГПР при кредита с фиксирана лихва 35%, издължен на 16 седмици и платена възнаградителна лихва 113,80 лв. е в размер на 12,85%. В случай, че в ГПР по договора за кредит се включи и възнаграждение за поръчителство, то би било 74,45 %. Вещото лице е изчислило, че в случай, че извършените плащания бъдат отнесени за погасяване само на задълженията за главница и възнаградителна лихва по договора, надплатената сума е в размер на 560,48 лв. В случай, че с извършените плащания бъдат погасени задълженията само за главница, надплатената сума би била 659,22 лв. Съдът кредитира заключението на вещото лице, като обективно и компетентно дадено. Договорът за потребителски кредит не предвижда заплащането на възнаграждение за поръчителство в полза на кредитора, поради което същото не подлежи на включване в ГПР по договора, което води до извода, че не е нарушено императивното правило на закона. Относно довода, че ГПР е неправилно изчислен, тъй като не е включено възнаграждението за поръчителство, в който случай би било нарушено императивното правило на закона, следва да се има предвид, че договорът за потребителски кредит не предвижда заплащането на такова възнаграждение в полза на кредитора, поради което същото не подлежи на включване в ГПР по договора. С оглед изложеното съдът приема, че не е нарушена предвидената забрана.

Предвид размера на уговорената лихва, неоснователен е и доводът на въззивницата, че клаузата за възнаградителна лихва противоречи на добрите нрави и има за последица нищожност на сключения договор. Видно от съдържанието на чл. 7 от договора, с него е уредено правото на заемателя да се откаже от договора в 14-дневен срок от сключването му без да дължи обезщетение или неустойка и без да посочва причина, чрез уведомление до заемотателя, направено на хартиен или друг траен носител. С оглед изложеното, съдът намира, че не е налице нарушение на императивната разпоредба на [чл. 11, ал. 1, т. 20 от ЗПП](#), а направеното в тази връзка възражение е неоснователно. Както беше отбелязано по – горе, от заключението на вещото лице, се установява, че действителния размер на ГПР е 41,74 %, който не надвишава петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения, поради което следва извода, че доводът на ищеца, че клаузата за възнаградителна лихва противоречи на добрите нрави и има за последица нищожност на сключения договор е неоснователен. ГПР при кредита с фиксирана лихва 35%, издължен на 16 седмици и платена възнаградителна лихва 113,80 лв. е в размер на 12,85%, тоест този размер не надвишава петкратния размер на законната лихва за просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България, съгласно [чл. 19, ал. 4 ЗПП](#), поради което и това възражение е неоснователно. Относно довода, че ГПР е неправилно изчислен, тъй като не е включено възнаграждението за поръчителство, в който случай би било нарушено императивното правило на закона, следва да се има предвид, че договорът за потребителски кредит не предвижда заплащането на такова възнаграждение в полза на кредитора, поради което

същото не подлежи на включване в ГПР по договора. С оглед изложеното съдът приема, че не е нарушена предвидената забрана.

Относно твърденията на А. Р., че договорът за потребителски кредит е унищожаем като сключен при крайна нужда и явно неизгодни условия, съдът намира, правото да се иска унищожаване на договора се упражнява с конститутивен иск, а като възражение може да бъде заявено само от ответника, когато насрещната страна търси по съдебен ред реализация на субективното си право, произтичащо от нея. В случая ищецът, не е предявил иск за унищожаване на договора, поради което е недопустимо разглеждане на сочените пороци, заявени под формата на възражение.

Водим от горното, съдът намира, че процесният договорът за заем е валиден и ищецът дължи връщане на заетата сума 1250,00 лв., заедно с уговорената възнаградителна лихва, която съгласно таблица 2 на заключението на вещото лице към момента на погасяване на дълга е в размер на 98,74 лв., т.е. общо дължимата сума по договора е 1348,74 лв. Ищецът е заплатил на ответника сумата 1909,22 лв., поради което съдът намира, че сумата в размер на 560,48 лв., представляваща разлика между платената сума 1909,22 лв. и дължимата по договора главница и възнаградителна лихва от 1348,74 лв., е получена без основание от ответника

В този смисъл и на основание чл. 272 на ГПК, настоящата съдебна инстанция напълно споделя и препраща към мотивите на Районен съд гр. Перник, като ги намира за правилни, обосновани и законосъобразни.

На следващо място, във връзка с възраженията във втората въззивна жалба относно изводите на ПРС за договора за поръчителство, то съдът счита договора за предоставяне на поръчителство за недействителен, поради заобикаляне на закона, както е счел и първостепенният съд, като следва да се посочи и, че след извършена справка в Търговския регистър се установява, че едноличен собственик на капитала на дружеството „Файненшъл България“ ЕООД е „Изи Асет Мениджмънт“ АД - кредитор на ищеца. При действието на чл. 138 от ЗЗД поръчителят се задължава пред кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение, като договорът за поръчителство съществува само при действително задължение. Поръчителството е безвъзмездна сделка, т. е. поръчителят не получава възнаграждение и само при изрично договаряне на страните може да бъде включена клауза за заплащане на такова. В конкретния казус съдът констатира, че едноличен собственик на капитала на дружеството поръчител - „Файненшъл България“ ЕООД, е „Изи Асет Мениджмънт“ АД - кредитор на длъжника. Това обстоятелство води до извод, че се касае за „скрито“ възнаграждение за кредитора. Този извод се подкрепя и от факта, че претендираното възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство произтича от договор, който е свързан с падеж на главните задължения към кредитора „Изи Асет Мениджмънт“ АД и е платимо също на последния. В този смисъл се цели заобикаляне на ограничението на чл. 33 от ЗПК, като се преследва забранена от закона цел - неоснователното обогатяване на кредитора и като последица се оскъпява на кредита / в този смисъл виж Решение по въззивно гражданско дело № 20221700500275 по описа за 2022 година на ПОС, Решение по въззивно гражданско дело № 20221700500301 по описа за 2022 година на ПОС и др. /.

Настоящият състав достигна до извод, че сумата 560,48 лв. е получена без основание от ответника в първоинстанционното производство, в която част предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен, както правилно е счел и ПРС. Като законна последица от уважаването на иска, основателно е и искането за присъждане на законна лихва върху вземането, считано от датата на исковата молба до изплащане на вземането.

На следващо място следва да се посочи, че от всичко дотук изложено се налага извод, че и двете въззивни жалби се явяват неоснователни, като следва отново да се подчертае, във връзка с възраженията в първата жалба, че правилно първостепенният съд и мотивирано, видно от съдържанието на акта му е заключил, че за разликата над сумата 560,48 лв. до пълния предявен размер 659,22 лв., искът следователно правилно е бил отхвърлен от ПРС

като неоснователен, като и в този аспект настоящата инстанция напълно споделя доводите на първостепенния съд и не намира за необходимо да ги преповтаря, като на основание чл.272 ГПК препраща към същите, като правилни и законосъобразни.

С оглед резултата от обжалването и оставянето без уважение на въззивните жалби на осн. чл. 273 във връз. с чл. 78, ал.2 от ГПК на въззивниците не се следва да бъдат присъждани, направените в хода на въззивното производство разноси.

Мотивиран от изложеното, Окръжен съд Перник

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 14 от 07.01.2022 г., постановено по гр. д. № 2301/2021 г. по описа на Районен съд - Перник.

Решението на въззивната инстанция не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____